

Talat Sait Halman İle Eski Türk Edebiyatı Üzerine

Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi'nin *Eski Türk Edebiyatını konu edinmeye devam eden bu sayısında, odaklandığımız araştırma alanının duayen isimleriyle bir söyleşi yapma ve onun alana intisabından başlayarak, alanın gelişimine, özelliklerine ve sorunlarına ilişkin tespit ve gözlemlerini bizzat kendisinden dinleme geleneğimizi, aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Kültür Bakanı olmak gibi bir vasfı da bulunan, Prof. Dr. Talat Sait Halman hocamızla sürdürmeyi tercih ettik. Hocamız da, bu talebimize olumlu karşılık verdi. Teşekkür ediyoruz.*

Hocamızla söyleşmeye başlamadan evvel, hocamızın hayat hikâyesine ve çalışmalarına ilişkin kısa bir malumat vermek istiyoruz.

Bürokratik, çevirmenlik, köşe yazarlığı, televizyon programcılığı, şairlik ve akademisyenlik gibi çeşitli alanlarda başarıyla görev yapmış ve eserler vermiş olan Talat S. Halman (d. 1931, İstanbul), siyaset bilimi dalında yüksek lisansını Columbia Üniversitesi'nde tamamladıktan sonra 1953-1986 yılları arasında, sırasıyla, Columbia, Princeton, Pennsylvania ve New York üniversitelerinde Türk dili ve edebiyatı, Türk kültür tarihi, İslam ve İslam kültürü ile, Orta Doğu konularında dersler verdi. Türkiye'nin ilk Kültür Bakanı oldu (1970). 1986-1996 yılları arasında New York Üniversitesi Orta Doğu Dilleri ve Edebiyatı Bölümü başkanlığı yaptı. Talât S. Halman, Yakın Doğu Üniversitesi'nin yeni kurulan "Rumi Kürsüsü"nü de ilk profesörüdür. Ayrıca Birleşmiş Milletler Başdelege Yardımcılığı, UNESCO'da Yönetim Kurulu üyeliği görevlerinde bulundu. Rockefeller Vakfı Beşerî Bilimler Armağanı'nı, Columbia Üniversitesi'nin "Thornton Wilder Ödülü"nü, UNESCO'nun Hizmet Madalyası'nı, Boğaziçi Üniversitesi Fehri Doktorası'nı (1988) ve TÜBA (Türkiye Bilimler Akademisi)'nin ve Dışişleri Bakanlığı'nın Üstün Hizmet Ödüllerini aldı. Kraliçe Elizabeth, kendisine "Sir" unvanı karşılığı olan "Knight Grand Cross, G.B.E., The Most Excellent Order of the British Empire" pâyesini verdi.

Sayıyı birkaç bini bulan inceleme ve yazı kaleme aldı. Ayrıca 50'yi aşkın telif ve tercüme eserin sahibidir. Eserlerinden bazıları Fransızcaya, Hintçeye, Urduçaya, Almançaya, Japonçaya, İbraniceye ve Farsçaya çevrildi. Kendisi için kaleme alınan İngilizce bir 'armağan kitabı' Cultural Horizons başlığıyla 2001'de yayınlandı [Dr. Jayne L. Warner (ed.)]. Halman'la yapılmış bir nehir-söyleşi kitabı, Aklın Yolu Bindir başlığıyla 2003'te yayımlandı (Söyleşi: Cahide Birgül, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları).

Kültür Bakanlığı tarafından 2006'da yayınlanan Türk Edebiyatı Tarihi adlı eserin ve Bilkent Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün çıkardığı Journal of Turkish Literature adlı derginin editörü olan Prof. Dr. Talat S. Halman, halen Bilkent Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığını yürütüyor.

Hocam, eski Türk Edebiyatı veya Eski Türk Edebiyatı tarihi ile aranızdaki ilişkiyi nasıl tanımlarsınız?

Eski Türk edebiyatı (ve eski Türk edebiyatı tarihi) konusuna ilgim ilkokula girdiğim sıralarda, âdeta önce bir heyecan, ardından da bir tutku hâlinde başladı. Eski edebiyatın kronolojisi bakımından, Cumhuriyet öncesinden yola çıkarak geriye doğru ilerledim diyebilirim. İlkokul 1'de Mehmet Akif ve Tevfik Fikret'i büyük bir merakla okuduktan sonra Tanzimat'a geçtim. İlkokulu bitirirken divan edebiyatına dört elle sarıldım; orta 1'e başlamadan önce aruzu kendi başıma öğrendim ve düzenli olarak şiirlerimde aruz vezinlerini kullandım. Ortaokul ve lise yıllarımda eski edebiyata ilişkin tüm tarihleri okuyarak divan ve halk edebiyatımızı, Yunus Emre'yi ve öncesini bilincime sindirmeye koydum. Sonraki on yıllarımda da hangi alanda ve işte çalışmakta olursam olayım Türk edebiyatıyla ve edebiyat tarihimizle ilişkimi canlı tuttum, mümkün mertebe geniş ve derin okumaya çalıştım. Türkçe ve İngilizce yayınlarım arasında da bu alanın yeri ve payı bir hayli oldu diyebilirim.

Kendi şairliğimde modern niteliklere yönelirken geleneklerle beslenmek ve bağdaşmak üzerinde de durdum. Bunu, bir yandan, aruz vezinlerinden yararlanmak şeklinde, bir yandan da, eski şiirimizin bazı estetik özelliklerini uyarlayarak yapmaya gayret ettim. Bazı şiirlerimde tek bir aruz veznini, bazılarında çeşitli vezinleri bir arada kullandım. Rubai şeklini ve vezinlerini gerek kendi rubaiyatımda, gerek rubai çevirilerimde sadakatle uyguladım. Yanılmıyorsam gelmiş geçmiş tüm Türk şairleri arasında en çok sayıda aruz vezni kullanmış şair ben oldum. Bunu aruzla yazılmış tek mısralık özdeyişlerden oluşan *Bin Bir* başlıklı şiir kitabımdaki (1976) aruz çeşitleri kanıtlamaktadır. Türk şiirinde XVI. yüzyıldan sonra hemen hemen hiç kullanılmamış olan 'tuyuğ' türünü modern bir anlayışla, ama 'tuyuğ'un temel özelliği olan *fâilâtün fâilâtün fâilün* veznini aynen kullandım. Yazdıklarımın birçoğunda eski değerlerle yeni yaklaşımları harmanlamaya çalışıyorum.

Edebiyat tarihi anlayışında tüm dönemleri, estetikleri ve kültürel yönelimleri bir bütünlük içinde, hem de dünya edebiyatıyla karşılaştırmalı olarak ele almak çabasıydım. 2006'da yayınladığım 4 ciltlik *Türk Edebiyatının Tarihi* böyle bir değerler sisteminin ürünüdür. Benim kendi edebiyat kişiliğimde eski ile yeni ve geleneksel ile ileri arasında bir denge arayışı egemendir.

Orta Doğu şiiri ve Osmanlı şiirinin kesiştiği ve ayrıştığı noktalar sizce nelerdir? Osmanlı şiiri hangi özellikleriyle Orta Doğu şiirinden veya edebiyatından ayrılabilir?

Orta Doğu şiirinden kastettiğiniz, en eski çağların şiiriyse (örneğin Sümer, Hitit, Mısır, İbrani, Babil, Akat vs.) elbette Osmanlı şiiriyle onlar arasında dünyalar kadar fark var. İslamî çerçevedeki Arap ve İran şiirini kastediyorsanız Osmanlı şiiriyle benzerlikler, gerek şekil, gerek inanç ve kültür, gerek estetik değerler ve üslup özellikleri bakımından benzerlikler birbirlerinin eşi denebilecek kadar yakındır. Bu açıdan Osmanlı'nın klasik şiirini, divan edebiyatını Arap ve İran edebiyat geleneğinin bir uzantısı olarak yorumlamak mümkündür. Burada Türkçenin farkını gözönüne almak, divan şiirinin toplumsal zihniyet ve işlevlerini ayrı tutmak ve özellikle (Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar süregelen) halk şiirimizin apayrı bir tarz ve bambaşka bir estetik olduğunu vurgulamak gerekir. Halk şiirimiz Arapça ve Farsça edebiyatın, hatta kendi divan edebiyatımızın etkilerinden uzak, kendi başına buyruk, duyarlıkları, dili ve dünyası bakımından özgündür.

Türkiye'deki Eski Türk Edebiyatı çalışmalarının özellikle son on yıllık dilimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Geçtiğimiz on yılın eski edebiyat çalışmalarının daha geniş, daha derin ve daha özgün olmasını gönül isterdi. Söz konusu dönemde (XX. yüzyılın son birkaç yılından 2008'e kadar) en eski edebiyatımız (bundan İslamiyet ve Anadolu öncesi Orta Asya'daki edebiyatımızı kastediyorsak, hakkında pek ilerleme kaydedilmemiş, önemli yeni bulgu ve incelemeler yapılmamıştır denebilir. Örneğin "Orhon Yazıtları"na ilişkin göz doldurucu yeni çalışmalar olmamış gibidir. *Divan-ı Lügat-it Türk ve Kutadgu Bilig* bakımından da bilimsel gelişmeler zayıf kalmıştır.

Eski edebiyatı Selçuklu ve Osmanlı olarak tanımlıyorsak, çeşitli bakımlardan değerli çalışmaların son on yılda gerçekleştirildiği kesindir. Mevlana ve Yunus Emre, Dede Korkut (Oğuznameler), Evliya Çelebi, divan edebiyatı alanında değeri yüksek, büyük çapta eserler, aynı zamanda düzinelerle belirgin konulara yönelik incelemeler yayımlandığı, sevindirici bir gerçektir.

Türkiye'deki bilginlerin yanı sıra, yurdumuz dışındaki kimi uzmanların (bu arada, ABD'de özellikle Walter Andrews ile Victoria Holbrook tarafından yapı-

lan yenilikçi yorumların) Osmanlı kültür ve edebiyatına önemli perspektifler getirdiği ortadadır. Yabancı meslektaşlarımızın ölçüsünde özgün çalışmaların ülkemiz içinde de kendi uzmanlarımız tarafından yayımlanmış olmasını gönül isterdi.

Önümüzdeki 10-20 yıl içinde Türk eleştirmenlerinin ve edebiyat tarihçilerinin yeni ve üstün düzeyde ilginç yorumlar getireceğini, incelemeler yapacağını ve sentezler yaratacağını tahmin ediyorum, bu bakımdan yetişmekte ve olgunlaşmakta olan bilginler nesline iyimser bir güven duyuyorum.

Metin neşrinden metin analizine doğru giden bir seyirde eski edebiyat tarihi çalışmasının yeri ve değeri sizce nedir?

Metin neşri eski edebiyatımızı Cumhuriyet nesillerine tanıtmak ve maalesef bakımından büyük yararlar sağladı. Ancak üniversitelerimizde birçok yüksek lisans ve doktora tezlerinin transliterasyondan ibaret kalması, yorum, tahlil, ve eleştiri bakımından pek de yetkin olmayan öğretim üyeleri yetişmesine neden olması yüzünden, geriye doğru baktığımızda yetersiz kaldığına inanıyoruz. Metin şerhleri Prof. Ali Nihat Tarlan'dan ve Prof. Ferit Kam'dan bu yana divan şiirini güçlü tahlillere kavuşturmamıza olanak sağladığı için memnuluk duyuyoruz. Bu tür şerh ve tefsirlerin edebiyat tarihimize ilişkin çalışmalara önemli boyutlar ve perspektifler sağladığı muhakkaktır. Ancak, edebiyat tarihi çalışmaları bunlardan ibaret kalmamalıdır. Nasıl ki sadece biyografik verilere, somut bilgilere ve arşivlerde bulunmuş belgelere dayanan edebiyat tarihleri de sığ ve bölük pörçük kalmaya mahkûmdur. Geçmişte bu tür çalışmalar çok yapıldı ve birçoğu birbirlerini yöntem ve içerik bakımından tekrar etti. Edebiyat tarihçiliğimiz, her zamankinden daha geniş ufuklara yönelerek kültürel ve edebî değerlerimizi irdelemek, başka ulusların edebiyatlarıyla da karşılaştırmalar yaparak kültürel sentezlere yönelmek zorundadır. Şimdiye kadar yapılan çalışmaların yeri küçümsenemez, değeri hafife alınamaz. Ancak, bunların çok daha ilerisine gitmek zorundayız.

Uzunca bir aradan sonra ve edebiyat tarihi neden yazılamıyor diye konuşulup tartışılırken hacimli ve geniş yelpazeli bir edebiyat tarihi neşrettiniz. Bu çalışmaya tebrikler ve tenkitler olduğunu ve bunların içerikleri malumumuz. Siz, kendi çalışmanız olan bu edebiyat tarihi çalışmasına bir öz eleştiri getirebilir misiniz? Tezgâhta yeni projeleriniz var mı?

Söz konusu "Edebiyat Tarihi" miz, benim yıllardır Türkiye içinde ve dışında iken özlediğim bir kolektif eserdir. 2003'te hazırlamaya başlayarak 2006'da Kültür ve Turizm Bakanlığı yayını olarak gerçekleştirdiğimiz bu çalışma, türün daha önceki eserlerinden ayrı yöntemler ve özellikler taşımaktadır. Bir önceki sorunuzu verdiğim yanıt, bu gibi belirgin farkları ortaya koymaktadır. İsabetli

olarak dediğiniz gibi beğenip övenler de oldu, yetersiz ve dengesiz bulanlar da. Böyle çalışmaların kolektif olarak yapılması, her konu önde gelen bir uzman tarafından hazırlandığı için bir avantajdır. Ama, metodoloji ve üslup bakımından farklar olacağı için bir handikaptır. Yapılan eleştirilerden bir tanesinde bir tutarsızlık sezdik. Yazı Kurulu olarak yazarlar arasında sağcı solcu gibi bir fark gözetmediğimiz halde, bazı sağcı eleştirmenler çalışmamızı sol ağırlıklı, bazı solcu eleştirmenler ise sağ odaklı diye hırpalamaya çalıştılar. Oysa başkanlığını yaptığım kurulda, siyasal ideoloji, hiçbir şekilde bir tercih konusu veya eleme nedeni olarak görülmedi.

Biraz önce söylediklerimde bir öz eleştiri var mı, bunu belirlemek zor. Elbette her eser hakkında onu hazırlayanlar bazı eksiklikler ve yetersizlikler olduğuna inanabilirler. Ben de şöyle düşünüyorum ki *Türk Edebiyatı Tarihi*'miz daha güçlü bir çalışma olabilirdi. Devletimizin yeni ihale kanunları yüzünden bu tür yayınlar ister istemez aceleye geliyor. Çalışma süremiz sadece 3 yıl değil de 5-6 yıl olabilseydi, hem daha geniş kapsamlı bir yayın yapabilirdik, hem de daha sağlam bir metin ortaya çıkarabilirdik. Yine de, şunu güvenle söyleyebilirim ki 4 ciltlik *Türk Edebiyatı Tarihi*'miz, bundan öncekilerin hepsinden daha yetkin, daha değerli ve güvenilir bir eser olmuştur.

Ben Türk edebiyatı tarihi projesini Ocak 2003'de sözlü ve yazılı olarak Kültür Bakanlığı'na önerdiğimde, şu İngilizce kitap projelerini de söz konusu etmiştim: (1) Türk kültürü tarihi, (2) Türk şairleri dizisi, (3) Türk yazarları dizisi.

Bunların şimdiki Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından benimsendiği takdirde geliştirilip çıkarılmasının yararlı olacağına inanıyorum. Gerçi tezgâhta değil ama yine kolektif bir çalışma olarak hazırlanacak bir "Türk Kültürü Tarihi"nin (diyelim ki 10 ciltlik bir yayın olarak) görkemli bir başarı kazanabileceğine inancım var.

Batı'daki Türk Edebiyatı çalışmalarını hem eğitim-öğretim, hem de içerik bakımından değerlendirebilir misiniz? Türkiye ve Orta Doğu'daki Türk edebiyatı çalışmalarlarıyla Batı'dakileri mukayese ettiğinizde nasıl bir tablo çıkıyor karşımıza?

Batı'da Türk edebiyatı çalışmaları hâlâ gelişmemiş durumdadır. Türk kültürüne en fazla ilgi duyan eğitim sistemlerinde bile üvey evlat muamelesi görmektedir. Örneğin ABD'de Osmanlı tarihi yaygın olarak öğretildiği halde edebiyatımız önemsenmemektedir, bir kenara itilmiş gibidir.

Birçoklarımız, bu arada ben de, uzun yıllar sanki bir Türk, Nobel Armağanını kazanırsa, hiç değilse Avrupa'da ve Amerika'da Türk edebiyatının tümüne büyük bir ilgi doğacaktır diye düşünmüştük. Oysa Orhan Pamuk'un Nobel'i kazandığından bu yana geçen sürede böyle bir merak doğmadığı ve ilgi artışı olmadığı anlaşılmaktadır. Dünya adeta Orhan Pamuk'u Türkçeden ve Türk ede-

biyatından soyutladı, kendisinin Türk tarihine, Türk kültürüne “rağmen” Nobel’i kazanmış olduğu gibi bir varsayım doğdu. Bu bakımdan, yakın gelecekte Batı dünyasında ve Orta Doğu’da Türk edebiyatı çalışma alanlarına ilişkin önemli bir gelişme ve genişleme olacağını sanmıyorum. Yurdumuz dışındaki akademik âlemde, özellikle eski edebiyatımıza ilişkin değerli ve özgün incelemeler yapılmakta ise de bunların sayısı az, etkisi sınırlıdır. Yurdumuz içindeki Türk edebiyatı çalışmaları da çok fazla gelişmeye, özgün ve yetkin olmaya muhtaçtır. Daha önce söylediğim gibi bazı üniversitelerimizde başlayan yeni eğitim-öğretim yöntemleri sayesinde önümüzdeki on yıllarda büyük hamleler yapılabileceğine inanıyorum.

Türkiye’de yabancı dille neşredilen ilk akademik edebiyat dergisi olan Journal of Turkish Studies’in ulaşmak istediği yere vardığını düşünüyor musunuz? Hem içerik ve kalite, hem de hedef kitle açısından bu konuda neler söylemek istersiniz?

Tümüyle Türk edebiyatı hakkında bilimsel makalelerden oluşan ilk ve tek İngilizce dergi olan *Journal of Turkish Literature* Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezimiz tarafından çıkarılmaktadır. *JTL* şimdiye kadar 3 sayı olarak yayınlanmıştır, 4. sayı çıkmak üzeredir. İlk üç sayıda önemsedığımız kapsamlı makaleler yer almıştır; bunların arasında Rus kökenli ünlü Türkolog Prof. Nicholas Martinovitch’in İngilizce olarak kaleme aldığı ve hiçbir yerde yayımlanmadan New York Halk Kütüphanesi koleksiyonunda kalmış olan Mihri Hatun çalışması, Prof. Robert Dankoff’un Evliya Çelebi makalesi, Prof. Halil İnalçık’ın “Şair ve Patron” başlıklı kısa kitabının İngilizce versiyonu, Prof. Sevda Şener’in Adalet Ağaoğlu değerlendirmesi, Dr. Barry Tharaud’nun kitap boyutlarındaki Yaşar Kemal incelemesinin ilk bölümü, Prof. Jale Parla’nın romanda zaman kavramı ve romanlarda çocukların derterleri hakkındaki yazıları, ABD’li divan edebiyatı uzmanı Prof. Walter Andrews’dan bir Osmanlı şiiri yorumu ve Türk edebiyatına ilişkin birçok başka yazı yer almıştır. Dergimiz, içerik bakımından çok zengin ve yüksek kalitelidir. *JTL* birçok akademik derginin başlangıçta karşılaştığı zorluklarla uğraşmaktadır. Bu tür dergilerin okurlar ve kütüphaneler tarafından benimsenmesi vakit alır. Bizim dergimiz de Türkiye içinde ve dışında dağıtım, abonman, ilgi bakımından potansiyeline ulaşmaktan uzak bulunuyor. Özellikle İngilizce konuşulan âlemdeki belli başlı kütüphanelere girmesi birkaç yıl daha alacağı benziyor. Ancak böyle zorlukları aşacağımıza inanıyorum.

Çektığımız zorluklardan biri de, sağlam bir İngilizceyle yazılmış yetkin yazılar bulmaktır. Türk edebiyatı hakkında İngilizce çalışma yapanların sayısı yurdumuzda ve dünyada çok azdır. Dergimizin tercihi, özgün İngilizce yazılar üzerinde durmak olduğu için Türkçeden ve başka dillerden İngilizceye çevirilere hiç değilse başlangıç aşamasında fazla yer vermemektedir. Bir başka zor-

luğumuz, özellikle makalelere alıntı olarak girecek şiirlerin ve başka edebî parçaların İngilizceye yetkin olarak çevrilmesidir. Örneğin Prof. İnalçık'ın "Şair ve Patron" yazısında divan şiirinden vezinli ve kafiyeli olarak çevrilmesi gereken düzinelerle örnek vardı. Bunları aslına sadık kalarak şiirsel İngilizceye çevirmek sorunlar yarattı.

Yine de, ilk üç sayımızın başarılı olduğu kesindir. Gün ışığına çıkmak üzere olan 4. sayımızın da yeterince güçlü olduğu inancındayız. Biz azimle ve sabırla *JTL*'i çıkarmayı sürdürdükçe hedef kitemize çok daha etkili olarak ulaşabilmeyi bekliyoruz.

Eski edebiyat ürünlerinin, Osmanlı kültür tarihi çalışmaları açısından, sahip olduğu zengin malzemeyi değerlendirmenin, başka bir deyişle, eski edebiyatımıza yönelik sosyal hayat çalışmaları, şiirin ya da başka alanların anlamlandırılması açısından nasıl bir etkide bulunabilir?

Edebiyatımız, tarihimizi ve kültürümüzü değerlendirmek bakımından, en zengin kaynaklardan birini, belki de birincisini oluşturmuştur. En eski kültürel değerlerimiz (özellikle Orta Asya'da ve Anadolu'nun Türkleşmesinin ilk döneminde) edebî kaynaklara başvurulmaksızın anlaşılabilir. Divan edebiyatını kullanmaksızın Osmanlı tarihinin sosyal ve kültürel içeriğini tam olarak anlamaya olanak yoktur denebilir.

Halk kültürümüz için ise, şiirlerimizden, öykü ve masallarımızdan daha etkili kaynak bulunmaz. Türk mimarisi, musikisi, görsel sanatları gibi türlerde de en isabetli değerlendirmeler edebî eserlerin yardımı ve yorumuyla yapılabilir. Bu işlevsel anlayış Bilkent Üniversitesi'nde Türk Edebiyatı Bölümümüzün öğrencilere sağladığı eğitimde, yayınlarımızda, sempozyumlarımızda belirgindir. Bizce Türk edebiyatı, kültür tarihimizin en güçlü odağı ve tahlil esasıdır.

Divan şiirini popülerleştirmeden bugüne taşımanın metotlarından ve sizin çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

Divan şiirini akademik ve kültürel yönden bugüne taşımanın temel metodu, açık fikirlilikle bu şiir hazinesini gün ışığına çıkarmak, içeriğiyle, üslubuyla, değerleriyle özümsemek o geleneğin estetiğini ve etiğini yorulmadan yılmadan incelemek ve günümüzün yaratıcı değerleriyle senteze kavuşturmadır. Bu yolda özlediğimiz başarıya kavuştuğumuzu söyleyemeyiz. En değerli edebiyat öğrencilerimizden pek azı eski edebiyata, divan şiirine ve halk kültürüne yöneliyor. Bunun üzücü nedeni, eski metinleri okumadaki zorluklardır. Öğrencilerin çoğu, çağdaş romanı daha eğlenceli ve kolay buluyorlar; bazıları bir nevi zihni tembelliğin gereği olarak yeni edebiyatı tercih ediyorlar. Sorunuzda "popülerleştirme" sakıncalı ve zararlı olabilir gibi ima seziliyor. Elbette ciddi ve di-

siplinli çalışmaların değeri daha büyük olacaktır ama divan şiirinin popülerleştirilmesinin pek de olumsuz olmadığını savunmak isterim. Yeter ki böyle bir süreç, yaratıcı ve bilimsel çalışmalara sekte vurmasın.

Üniversitelerin Türk dili ve edebiyatı bölümlerinden edebiyat tarihi yazacak araştırmacılar çıkmasını nasıl temin ederiz? Tarih ve edebiyat formasyonlarının belli oranda birleştirilmesi konusunda neler söylemek istersiniz?

Birçok üniversitemizdeki Türk dili ve edebiyatı yöntem ve yaklaşımları, edebiyat tarihi yazacak araştırmacılar yetiştirmeye yönelik değildir. Bazılarında biyografik araştırma, transliterasyon, yüzeysel bilgi aktarımı, hatta edebî konularda mekanik listeler derlenmesi gibi akademik ve entelektüel değerden uzak birtakım kısıtlı çalışmalar yapılmaktadır. Oysa edebiyat alanındaki araştırma ve incelemeleri gerçek anlamda bilimsel stratejilere yöneltmek gereklidir. Tarih ve edebiyatın birleşik bir formasyon olarak ele alınması elbette yarar sağlayacaktır. Bunun ötesinde edebî kaynakların başka sanatlarla ve kültürel değerlerle kaynaşmış olarak ele alınması, bilimsel sentezlere varılması, akademik işlevlerimiz arasında başat bir yer tutmalıdır.

Hazırlayan: Dr.Vildan Serdaroğlu